

گزارش «ایران» از نسبت احزاب سیاسی با تغییرات اجتماعی

مطالبه تغییر را چه کنیم

مه‌روه خوارزمی خبرنگار

تلفن همراه هوشمند، شبکه‌های اجتماعی، «سلب‌ریتی»‌ها و «اینفلوئنسر»‌ها؛ کلمات و ترکیب‌های مانوس و نامأنوسی که در سال‌های اخیر بارها از سوی کارشناسان سیاسی به عنوان منابع تقویت ضریب نفوذ اطلاعات و زمینه‌سازهای افزایش مشارکت سیاسی جامعه شناخته شدند. امروز اما همین مفاهیم بر ترس‌ها و تردیدها درباره آینده دلالت دارند. درست در جایی که بخشی از آنچه در تلفن‌های هوشمند و شبکه‌های اجتماعی مورد توجه قرار می‌گیرد، از سوی برخی ناظران به مثابه یک گسست نسلی افسار گسیخته تعبیر می‌شود.

در روزهای گذشته اتفاقی از مجموعه اتفاقات پرشمار فضای مجازی مورد توجه قرار گرفت. یک خواننده زیرزمینی سابق انتشار جدیدترین اثرش را به میلیون‌ی شدن «لایک»‌ها و «کامنت»‌ها منوط کرد و اتفاقاً بیش از ۱۸ میلیون پاسخ مثبت گرفت. عددی که تک‌اندیشه‌بودن آن با اختلاف فاحش میان هنجارها و ارزش‌های رسمی جامعه با آنچه از سوی این خواننده ارائه می‌شد، نسبت داشت. به همین سبب صادق زیباکلام، استاد دانشگاه و فعال سیاسی اصلاح‌طلب با یادآوری مقاطع متعددی که با این رویکرد متفاوت جامعه مواجه شده است، نوشت: من از «تنتد»‌ها می‌ترسم و هر بار که آن‌ها را می‌بینم، ترس و دلهره‌ام بیشتر می‌شود. نوعی نگرانی که به تئوی دیگر در یادداشت عمادالدین باقی، فعال مدنی در روزنامه سازندگی پیگیری شد. جایی که او آمار بالای کامنت‌ها در پاسخ به فراخوان امیر مقصودلو (تنتلو) را فارغ از انگیزه‌های آن، یک «آزاره اجتماعی» و یک «شبه فراندوم ناخواسته» توصیف کرد. او با اتکا به رویدادهایی از همین دست به نسل جوانی اشاره کرد که از سوی نهادها و رسانه‌های رسمی انکار می‌شوند و در رفتاری واکنشی علیه این واقع‌گریزی رسمی به راه خود می‌روند. باقی سپس با قرار دادن آن در کنار واقعیت حضور کمرنگ‌تر جوانان در محافل فکری و سیاسی پی‌جوی برخی علت‌های آن شد و نوشت: «درست که جمعیت ایران در حال پیر شدن است اما این تفاوت محسوس یک دلیل

مهم‌تر هم دارد و آن عدم زایندگی نیروی‌های سیاسی نسل پیش است.» جمله‌ای که دست‌کم در مورد بخشی از دلایل مسأله، انگشت اتهام را به سمت ناتوانی احزاب و نهادهای مدنی در ارتباط گرفتن با نسل جوان و فهم خواسته‌های آنها و البته جهت دادن به این مطالبات نشانه می‌رفت.

گسست نسلی موضوع تازه‌ای نیست یا این حال شدت یافتن آن و علنی‌بودن این شکاف عمیق به مدد ابزارهای ارتباطی سبب شده است که نتوان این واقعیت را انکار کرد یا نادیده گرفت. گسترش وسایل ارتباط جمعی، الگوریتمی از مدرنیته و جهانی شدن عوامل اصلی هستند که جامعه‌شناسان از آنها به عنوان دلایل گرایش نسل‌های جدید جامعه به سمت فرهنگ و هنجارهای متفاوت به آن اشاره دارند. موضوعی که پیش‌تر حسین حجت‌پناه، جامعه‌شناس در گفت‌وگویی با ایرنا به آن پرداخته و گفته بود: «تغییرات بین نسلی اجتناب ناپذیر است و این تغییرات اگر اندک باشد به گونه‌ای که امکان فهم مشترک میان نسل‌ها حفظ گردد، اختلاف نسلی گفته می‌شود اما هنگامی که شرایط مفاهمه میان نسل‌ها با مشکلات جدی همراه باشد، شکاف نسلی اتفاق می‌افتد.» او با اجتناب از به کار بردن تعبیر گسست نسلی درباره جامعه ایران، افزود: «متأسفانه در جامعه، ما با هنجارها و ارزش‌هایی که مورد پذیرش اکثریت افراد باشد، مواجه نیستیم و به نوعی سردرگمی در میان نسل جدید و قدیم موج می‌زند.»

تقی آزادارمکی استاد جامعه‌شناسی

هم معتقد است که تغییرات یا تحولات اجتماعی و مطالبات جدید به این سمت می‌رود که قشرهایی از جامعه خواهان به رسمیت شناختن تفاوت دیدگاه‌ها و ماهیت آنها هستند. آزادارمکی البته چندان اعتقادی به توانایی فعالان حوزه سیاست برای ساماندهی حوزه‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ندارد و در توصیف خود از تغییرات نسلی که به‌باور او در طیف گسترده‌تر به اکثریت جامعه اطلاق می‌شود، به «ایران» گفته: «این جامعه نمی‌گوید دینم را کنار می‌گذارم، نمی‌گوید از ملیت خود عبور می‌کنم، می‌گوید همه ابزارهای مدرن شدن را هم دارم، آگاه هستم، تخصص دارم، خودم بچه‌هایم را به دانشگاه و به کلاس موسیقی می‌فرستم، همه ابزارها برای زندگی کردن را در اختیار دارم و می‌خواهم زندگی کنم».

با این حال به نظر می‌رسد نمی‌توان به سادگی تأثیر و تأثر تغییرات نسلی را به حوزه‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی محدود کرد. گسست نسلی خواه ناخواه تأثیرات خود را در عرصه سیاست و در دو حوزه بروز خواهد داد: تصمیم‌سازی و مشارکت سیاسی. یک سویه تغییر نسلی که به نظر می‌رسد بنابر اقتضات به تدریج رخ می‌دهد و به نظری رسد نباید چندان به گسست منتهی شود، تغییری است که در سطح تصمیم‌سازان و فعالان سیاسی بروز پیدا می‌کند. نسل جدیدی که با نگاه انتقادی به قدیمی‌ها نگاه می‌کنند و با کمی چاشنی تئردوی می‌توانند برخی از آن‌ها عبور کنند.

سمت دیگر موضوع اما تأثیر بیشتری است که تغییرات نسلی بر

علی محمدی / ایران

جمعیت رای‌دهندگان به عنوان آحاد تشکیل دهنده یک نظام جمهوری باقی می‌گذارد. حس مسئولیت شهروندی، اعتقاد داشتن به ضرورت مشارکت سیاسی و مهم‌تر از همه یافتن پاسخ خواسته‌ها در آنچه از سوی نامزدهای حضور در نهادهای حاکمیتی ارائه می‌شود، مسائلی هستند که در صورت بی‌توجهی به تغییرات نسلی می‌توانند به معضل تبدیل شوند.

بسیاری از کسانی که پای فراخوان خواننده زیرزمینی سابق لایک و کامنت گذاشته‌اند، امسال در زمره افراد صاحب حق رای جامعه به شمار می‌روند و حتماً در سال‌های آینده درصد بیشتری از این جمعیت را به خود اختصاص می‌دهند. بی‌توجهی به منابع الهام بخش ارزش‌ها و هنجارهای آنها و بی‌تفاوتی نهادهای حاکمیتی و مردمی، خصوصاً احزاب و تشکل‌های مدنی نسبت به مسائل آنها می‌تواند آینده کشور را با وضعیت‌های مخاطره‌آمیزی مواجه کند. با این حال گفت‌وگو با فعالان حزبی نشان از آن دارد که نگاه اغلب آنها به ادامه این روند بدبینانه نیست. اغلب آنها تغییرات را تدریجی ارزیابی می‌کنند و معتقدند بر خلاف نگرانی‌هایی که از برخی رویدادهای منفی جلب توجه کرده در شبکه‌های اجتماعی به وجود آمده است، نسل جدید با ارزش‌ها و هنجارهای حاکم بر جامعه بیگانه نیست. گاهی که اندکی خوش بینانه به نظر می‌رسد اما نقطه امیدوارکننده‌اش این است که نشان می‌دهد فعالان حزبی با مفهوم مشارکت نسلی بیگانه نیستند و هریک به فراخور نوع نگاه برای آن ایده‌ای در سر دارند.

نفس تغییر را باید به فال نیک گرفت

تفاوت اقتضات سنی در همه ادوار تاریخی مشهود بوده و در هر مقطعی به تناسب شرایط زمانی و مناسبات اجتماعی حاکم بروز یافته است. سال ۱۳۴۱ در زمانی که هنوز مؤتلفه اسلامی شکل رسمی به خودش نگرفته بود، انوبوسی از اعضای حزب برای دیدار حضرت امام (ره) راهی قم می‌شوند. در آن اتوبوس برخی از چهره‌هایی که امروز به عنوان چهره‌های با تجربه حزب به حساب می‌آیند، شیطنت‌هایی می‌کردند که مورد اعتراض افراد با سن بالاتر آن جمع واقع می‌شد. شرح جزئیات آن در خاطرات اعضا از تاریخ حزب آمده است. این مثال را یادآوری کردم که بگویم این تفاوت رفتار و منش اقتضای تفاوت سن و نیازهای روحی و عاطفی افراد و شرایط اجتماعی است که در آن قرار دارند. به تناسب امکانات موجود در هر زمان هم خود را به نوعی نشان داده است. با این حال به باورم نمی‌شود خط‌کش گذاشت و جوان و نوجوان امروز را با نسل‌های گذشته مقایسه کرد. همچنان که به باورم قضاوت از روی ظاهر به ارزیابی درستی منتهی نمی‌شود.

به عنوان یک فعال حزبی که به شغل معلمی مشغولم و از نزدیک با نوجوانان در ارتباط قرار دارم، معتقدم برخلاف تصور رایج میزان گرایش به معنویت، باورهای دینی و اندیشه‌های اسلامی در عصر حاضر خیلی بیشتر از دوره‌های قبلی است. کنکاش و پرسشگری نیز در نسل جدید بیشتر از گذشته است. این تفاوت کاملاً برای من محسوس است که نسل جدید اندیشه‌های عمیق‌تری را دنبال می‌کنند و عمق دین باوری نسبت به گذشته بیشتر شده است. نباید فریب برخی از تفاوت‌های ظاهری را خورد. منتها به اقتضای شبکه‌های اجتماعی اطلاع ما از یکدیگر و تفاوت‌هایمان بیشتر شده است و این تفاوت‌ها امکان بروز بیشتری یافته‌اند. اما فراموش نکنیم که اگر این نوع تلاش برای تغییر و زیر سؤال بردن اندیشه‌های نسل قبل برای بهبود آن وجود نداشته باشد، نوعی رکود و توقف رشد خواهد شد. پس باید نفس تغییر را به فال نیک گرفت. اما این استقبال از تغییر، نافی ضرورت دقت نهادهای مرتبط و مسئول نیست. احزاب و تشکل‌های سیاسی از جمله همین نهادها هستند که وظیفه کادرسازی و عضوگیری از جوان‌ها و تلاش برای به مشارکت اجتماعی کشاندن آنها را دارند تا نشورو انرژی جوانی را به سمت ساختن جامعه هدایت کنند و مانع از قرار گرفتن آن در خدمت تخریبگری شوند. بر همین اساس لازم می‌دانم تا در مقابل کسانی که صراً یا نگاه بدبینانه به تغییرات نسلی نگاه می‌کنند، یادآوری کنم که در سال ۷۶ بسیاری دل نگران ارزش‌هایی بودند که نسل جوان را به سوی خود فراخوانده بود. اما بعد از گذشت بیش از دهه شاهد هستیم که ایران امروز قوی‌تر، مقتدرتر و دارای دامنه اثر گسترده‌تری در سطح جهان است. ادبیات سیاسی ایران اسلامی هم پویایی و رشد بهتری داشته است.

نگاه (۱)

محمدمهدی اسلامی عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه اسلامی

چاره‌اندیشی برای نسل دهکده جهانی

این روزها آنچه اغلب ما از فضای پیرامونی خودمان برداشت می‌کنیم این است که با نسل جدیدی از جامعه ایرانی مواجه هستیم؛ نسلی که مطالبات‌شان با خواسته‌ها، ارزش‌ها و هنجارهای نسل‌های پیشین فاصله زیادی دارد و از بروز نوعی تغییر بنیادین خبر می‌دهد. اعتراضات دی ماه ۹۶ یکی از مقاطع بروز و ظهور این تغییر بود، زیرا در آسیب شناسی آن ناآرامی‌ها مشخص شد که اگرچه عوامل متعددی از مشکلات اقتصادی تا دسیسه‌های گروه‌های ضد انقلاب و تا تلاش گروه‌های مخالف دولت برای سوار شدن بر موج نارضایتی برخی سپرده‌گذاران مؤسسات اعتباری در آن ناآرامی‌ها دخیل بوده‌اند، اما نمی‌توان بروز مطالبات نسل جدید جامعه را در آن محدود گرفت، چنان‌که اعلام شد تعداد زیادی از بازداشت شدگان و کسانی که در آن رویداد فعالیت میدانی داشتند دانش آموزان دبیرستانی بودند که قاعداً تا مطالبات‌شان نمی‌توانست مبتنی بر مطالبات اقتصادی، نیاز به شغل یا معیشت باشد و طبیعتاً مسائل‌شان از جنس دیگری بود. این وضعیت جدیدی است که ما در دهه‌های گذشته کمتر با آن مواجه بوده‌ایم و به نظر می‌رسد تا حدود زیادی ناشی از رشد تصاعدی فناوری‌های ارتباطی و تسهیل فرآیند دسترسی به اطلاعات است. بنابراین بروز چنین تغییراتی یک روند جهانی است و مختص جامعه ایران نیست. این شکل‌گیری دهکده جهانی و ارتباطات بدون مرز جوامع انسانی است که به نسل‌های جدید در اغلب کشورها شکل می‌دهد.

ریشه این تغییرات هرچه باشد نتیجه آن در عرصه سیاسی این است که طبیعتاً این نسل اگر بخواهد به عرصه سیاسی وارد شود یا در انتخاباتی شرکت کند با پس زمینه خواسته‌های خود تصمیم خواهد گرفت یا رای خواهد داد؛ خواسته‌هایی که لزوماً در آزادی‌های اجتماعی یا نظایر آن خلاصه نمی‌شود و الزاماً از جنس مطالبات تجد‌خواهانه نیست که بخواهیم آن را به مدرن شدن جامعه یا رویکردهای آزادی خواهانه یا عدالت خواهانه ارجاع دهیم. این نسل گرایش‌های خاص خود را دارد و اگر بخواهیم مشارکت سیاسی فعال و مبتنی بر منافع ملی را در رویدادهای آینده عرصه سیاسی‌مان شاهد باشیم باید به آن توجه کنیم. شاید بتوانیم به نوعی آن را در مسیر درست‌تری قرار دهیم. یکی از اقدامات مؤثر احزاب می‌تواند تمرکز بر ارتباط و تسهیل‌گری از میان جوانان باشد. یک زمان در میان فعالان سیاسی شاهد حضور جوانانی بودیم که تازه به دانشگاه وارد شده بودند؛ حالا بعد از چندین دهه هنوز همان چهره‌ها با آنکه یا به میانسالی گذاشته‌اند در شاخه جوانان احزاب فعالیت می‌کنند، وضعیتش که نشان می‌دهد پشتوانه‌سازی در احزاب تضعیف شده است و باید در آن تغییر ایجاد شود.

نگاه (۲)

مسعود شفیهی عضو شورای مرکزی حزب اعتدال و توسعه

آقای خاتمی! این هم دوقطبی

«**خبر اول اینکه**، سابت عصر ایران در یادداشتی با اشاره به سخنان آیت‌الله خاتمی امام جمعه موقت تهران در مذمت دوقطبی‌سازی، عکس یک دیروز روزنامه کیهان را مصداق دوقطبی‌سازی دانسته است. در این عکس روزنامه کیهان از بانوانی که به پیاده‌روی کربلا رفته‌اند عنوان «راهیان آزادی» و

از زنانی که برای دیدار تیم ملی فوتبال به ورزشگاه رفته‌اند، عنوان «قربانیان آزادی» استفاده کرده است. در بخشی از این یادداشت آمده است: آقای احمد خاتمی می‌خواهد بداندید دوقطبی از کجا آب می‌خورد؟ به همین راحتی جامعه را خودی و غیر خودی می‌کنند. همه افرادی که به پیاده‌روی رفته‌اند یا راهی ورزشگاه شده‌اند، فرزندان این کشور هستند، چرا سعی می‌کنیم میان آنها تفرقه بیندازیم و یکی را آزاده خطاب کنیم و دیگری را قربانی؟ از کجا معلوم آن که به ورزشگاه رفته است، فردای بازی راهی اربعین نشده باشد؟ از کجا معلوم تماشاگر بازی روز پنجشنبه از کسانی نیست که از پیاده‌روی برگشته است؟ اصلاً بر چه اساسی آدم‌ها را قضاوت می‌کنید؟ نویسنده افزود: بماند که در ایام انتخابات یا دهه فجر همین «قربانیان آزادی» تبدیل به انقلابی‌های درجه یکی می‌شوند که تلویزیون و همین جناب کیهان از دیدن آنها حسابی ذوق می‌کنند. محمد مهاجری، روزنامه‌نگار اصولگرا هم در همین باره نوشته: «چنین تیتراها و مطالبی می‌تواند دوقطبی‌هایی در جامعه سیاسی و مذهبی کشور ایجاد کند که برنده‌اش قطعاً مردم نخواهند بود و حتی رسانه‌هایی هم که چنین تیتراهایی می‌زنند، برنده نیستند. این دوقطبی تنها به ایجاد تفرقه و نفاق در جامعه کمک خواهد کرد.»

یک سال حبس برای پوریا عالمی، روزنامه‌نگار

«**خبردیروزاینکه**، وکیل پوریا عالمی- روزنامه‌نگار- درباره وضعیت پرونده موکلش توضیحاتی ارائه کرد. کاوه رضوانی راد در گفت‌وگو با ایسنا درباره پرونده موکلش اظهار کرد: موکلم در سال ۹۱ دستگیر شد و بعد با وثیقه آزاد شده بود و پرونده‌اش در حال رسیدگی بود که اخیراً حکم قطعی او صادر شده است. وی افزود: مجموعه‌ای از اتهامات علیه موکلم مطرح شده بود که ایشان از عمده اتهامات تیره شده است. اما حکم درخصوص اتهام تبلیغ علیه نظام صادر شد. او در ابتدا از سوی شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب- شعبه بدوی- به ۵ سال حبس تعلیقی و دو سال ممنوع‌الخروجی محکوم شد ولی شعبه ۵۴ دادگاه تجدید نظر، حکم ۵ سال حبس تعلیقی او را تبدیل به یک سال حبس تعزیری و دو سال ممنوع‌الخروجی کرده است. رضوانی راد با بیان اینکه پرونده به اجرای احکام ارجاع و قطعی شده است، افزود: البته ما درخواست اعاده دادرسی کرده و موارد اعتراضی را بیان کردیم و امیدواریم دیوان عالی در اعاده دادرسی موارد اعتراضی ما را بپذیرد و حکم را نقض کند.

اندیشکده کارنگی: ریاض از کجا شروع کند

«**دست آخراینکه**، اندیشکده آمریکایی کارنگی در تحلیلی به قلم یاسمین فاروق درباره روابط ایران و عربستان نوشته است: عربستان برای شروع می‌تواند به یک پیمان عدم تعرض با ایران دست پیدا کند. برای دستیابی به چنین توافقی ضرورتی برای گفت‌وگوی مستقیم بین تهران و ریاض وجود ندارد. آنها می‌توانند با کاهش تنش در خلیج فارس زمینه مناسبی را برای مذاکرات مستقیم در آینده فراهم کنند. سعودی‌ها می‌توانند اثبات نتایج تحقیقات مرتبط با حملات اخیر را به تأخیر اندازند. دولت عربستان هنوز به طور رسمی ایران را متهم به انجام این عملیات نکرده است. به گزارش انتخاب، در ادامه این مطلب آمده: ریاض در گذشته نیز از چنین استراتژی برای جلوگیری در سال ۱۹۹۶ که با حمایت [ادعایی] ایران انجام شده بودند، رهبران سعودی به جای اقدامات تلافی جویانه از پیشنهاد رئیس جمهوری ایران برای مصالحه استقبال کردند. این موضوع درجه‌ای ای برای گسترش همکاری‌های امنیتی بین دو کشور با کرد.

انتصاب ۱۰ عضو شورای عالی

آموزش و پرورش از سوی روحانی

رئیس جمهوری در احکام جادگانه‌ای ۱۰ عضو شورای عالی آموزش و پرورش را برای یک دوره چهار ساله منصوب کرد.

خبر

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، حجت‌الاسلام والمسلمین روحانی در احکام جادگانه‌ای و با استناد به بند الف ماده ۸ و بندهای ۱۲، ۱۳ و ۱۴ ماده ۹ و در اجرای ماده ۱۰ لایحه قانونی تشکیل شورای عالی آموزش و پرورش مصوب سال ۱۳۸۱.۷.۲۹ (اصلاحی مورخ ۱۳۸۱.۷.۲۹ شورای اسلامی)، ۱۰ عضو شورای عالی آموزش و پرورش را برای یک دوره ۲ ساله منصوب کرد. رئیس جمهوری با عنایت به معرفی وزرای آموزش و پرورش و علوم، تحقیقات و فناوری، خاتم دکتر سیما فردوسی و آقایان دکتر علی اصغر فانی و دکتر محمود مهرمحمدی را به عنوان «عضو شورای عالی آموزش و پرورش» منصوب کرد. دکتر طیبیه ماهرزاده و آقایان دکتر غلامعلی حدادعادل و دکتر غلامحسین رحیمی نیز با عنایت به معرفی شورای رؤسای فرهنگستان‌های کشور به عنوان معرفی شورای معاونان وزارت آموزش و پرورش، خاتم مریم رنگ آمیز طوسی و آقایان حبیب‌الله گودرزی دورکی و جواد نوبختی با حکم رئیس جمهوری به عنوان عضو شورای عالی آموزش و پرورش منصوب شدند. حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالکریم بهجت پور نیز با عنایت به معرفی شورای عالی حوزه علمیه قم به عنوان عضو شورای عالی آموزش و پرورش منصوب شد.

شماره ۹۸/۱۶۲۸

منتایع شهید دوران در نظر دارد نسبت به خرید انواع غلاف طبق نقشه و مشخصات فنی، از طریق برگزاری مناقصه عمومی کتبی و عقد قرارداد از شرکت های دارای توانایی فنی لازم اقدام نماید . و اجدهایی که توانایی انجام امور مذکور را دارند می توانند ضمن تماس با تلفنهای ۳۵۷۶۸۳۴۱ و ۳۵۷۶۸۳۴۵ همروژه بجز پنجشنبه ها و روز های تعطیل در ساعات اداری بمنظور دریافت برگه شرایط و مشخصات مناقصه به آدرس مشروحه ذیل مراجعه و پیشنهاد خود را ظرف مدت حداکثر ده روز پس از تاریخ نشر آگهی در داخل صندوق مناقصه شماره ۱۲۰ این منابع بیابانازند؛ پیشنهادهای رسیده در کمیسیون مناقصه باز و نتیجه آن اعلام خواهد شد؛ سازمان در رد یا قبول یک یا تمامی پیشنهادها مختار میباشد و هزینه درج آگهی به عهده برنده مناقصه خواهد بود؛ لازم به ذکر است ار انه معرفی نامه و گواهی نامه سمتا (شیمی) جهت دریافت اسناد و شرکت در مناقصه الزامی می باشد.

آدرس: تهران – انتهای بزرگراه شهید بابایی – جاده اختصاصی پارچین- منابع مهام شهید دوران

روابط عمومی صنایع مهام شهید دوران